

individualizarea excesivă a învățării duce la negarea dialogului profesor-student și la izolarea actului de învățare în contextul său psihosocial;

- ✓ resursele multimedia nu trebuie să constituie doar instrumente de prezentare a conținuturilor existente într-o altă manieră, ci trebuie să conducă la modificarea modului de gândire și a stilului de lucru la clasă – atât ale profesorilor, cât și ale studenților [6].

În concluzie, putem afirma cu toată certitudinea că utilizarea instrumentelor digitale nu trebuie să devină o obsesie, ci un mediu eficient de învățare. În fiecare caz particular, pentru elev trebuie găsite metode pedagogice adecvate, iar acestea pot include, într-o măsură mai mare sau mai mică, resurse multimedia. În contextul celor expuse, putem menționa că instrumentele digitale au un rol semnificativ în predarea-învățarea-evaluarea dansului clasic, deoarece ajută la îmbunătățirea procesului educațional, la eliminarea limitelor și încurajarea studenților de a participa activ în procesul instructiv. Cercetările și experiența au demonstrat că folosirea materialelor multimedia conduce la o mai bună învățare din punctul de vedere al conținutului, al dezvoltării abilităților, al eficienței procesului de învățare și al satisfacției instruirii. Astfel, în cadrul software-ului educațional se pot favoriza: rezolvarea de probleme, cercetarea experimentală / de documentare, demonstrația, simularea, brainstormingul, dezbaterile, jocurile didactice, aplicații / sarcini practice etc.

BIBLIOGRAFIE

1. Blake R.J. *Brave New Digital Classroom. Technology and Foreign Language Learning*. Washington, Georgetown University Press, 2008; doi: [10.1007/978-0-387-30424-3_111](https://doi.org/10.1007/978-0-387-30424-3_111)
2. BRUT, M. *Instrumente pentru E-learning. Ghidul informatic al profesorului modern*. București: Editura Polirom, 2006.
3. CENNAMO, K.S.; ROSS, J.D.; ERTMER, P.A. *Technology integration for meaningful classroom use: A standards-based approach*. Belmont, CA, Wadsworth, Cengage Learning, 2010.
4. CEOBANU, C. *Învățarea în mediul virtual. Ghid de utilizare a calculatorului în educație*. Colecția „Collegium”. Iași: Editura Polirom, 2016.
5. GUȚU, I.; BRÎNZĂ, E. și alții. *Limbi străină I. Curriculum pentru clasele V-IX*. Chișinău: Editura Știința, 2010.
6. PRITCHARD, A., *Effective Teaching with Internet Technologies. Pedagogy and Practice*. London: Paul Chapman Publishing, 2007.

ROLUL ARTEI COREGRAFICE ÎN DEZVOLTAREA TINEREI GENERAȚII

*Bencheci Ion, lector universitar
UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

CZU: 793.3:37.036

Abstract

A dance drama can reflect the struggle of conflicting feelings between right and duty, consciousness and unconsciousness, will and lack of will, collectivism and individualism, interest in nature, love for it and indifference, lack of understanding of its aesthetic and moral significance. In the process of mastering the art of classical dance and music, skills are formed: to perceive and observe choreographic and musical phenomena, to determine the artistic idea of a choreographic or musical work. In the process of mastering the dance, exercise takes place the formation of general educational skills, abilities and mastery of activities.

Key-words: Choreography, Dance, Children, Music, Rhythm, Development.

În dezvoltarea istorică, societatea a suferit schimbări semnificative, în urma cărora societatea modernă diferă de trecut. Ea devine din ce în ce mai tehnocratică, aducând realizările perfecte ale civilizației și, în același timp, distrugând individualitatea popoarelor întregi și a fiecărei persoane.

Drept urmare, o persoană pierde rădăcinile culturale care s-au dezvoltat de-a lungul istoriei omenirii, fiind un sprijin de încredere în cele mai dificile momente ale vieții. Dansul, care este o reflectare a stării actuale a societății, absoarbe toate simptomele societății, devine același „digitalizat” și insensibil.

Dansul îndeplinește din ce în ce mai puțin funcțiile care i-au fost inițial inerente. În același timp, este dificil să supraestimăm rolul dansului în viața umană. În diferite situații de viață, dansul a însoțit întotdeauna o persoană, rămânând un mijloc puternic și eficient de a păstra sănătatea fizică și mentală. Nașterea, căsătoria, vânătoarea, războiul, moartea – toate aceste etape ale vieții umane erau indisolubil legate de dans. În caz de boală, strămoșii au încercat să vindece boala prin dans, crezând în puterea lui. De-a lungul anilor, oamenii l-au folosit instinctiv și doar acum efectul terapeutic al dansului a fost confirmat științific [3, p. 65]. Omul a învățat să-și exprime sentimentele prin mișcări, înainte de a stăpâni cuvintele. Limbajul său corporal aparținea acelei comunități culturale și familiei în care a crescut. Iar pierderea conexiunii cu rădăcinile sale este plină de „dezarmonizare” a individului și a societății în ansamblu. În cultura spirituală a omenirii, arta coregrafică ocupă un loc special, important. Fiind una dintre cele mai vechi forme de artă, dansul a reflectat întotdeauna tradițiile, obiceiurile, stilul de viață al oamenilor. Deja pe tablourile rupestre create cu câteva mii de ani în urmă, există imagini cu oameni care dansează.

Dar societatea s-a schimbat – arta dansului s-a schimbat și ea. Secolul XX a adus cu sine o tehnică nouă, mai avansată, o nouă atitudine față de arta coregrafică. Dansul a devenit mai mult decât o priveliște minunată. Dezvăluie potențialul spiritual și moral al omului, capacitatea sa de a aprecia frumusețea, perfecțiunea lumii și interacțiunea armonioasă cu el. Dansul pătrunde în cele mai diverse domenii ale culturii și artei. Dansul este o artă polivalentă care combină arta acțiunii cu muzica, imaginile artistice și operele literare.

Specificul acestei afecțiuni este utilizarea organică a tuturor tipurilor de coregrafie (clasic, popular, dans de sală și direcții moderne ale coregrafiei). Fiecare tip de artă coregrafică are avantaje incontestabile în ceea ce privește dezvoltarea personalității diversificate. Dansul clasic oferă elevului, mai ales, o cultură a corpului și a mișcării, creând în același timp o anumită scară a valorilor artistice și estetice [2, p. 47]. Dansul popular este o sursă de cunoștințe cuprinzătoare despre natură, om și societate, care s-au acumulat și s-au cristalizat în rândul oamenilor timp de secole. Arta populară, în primul rând, educă o personalitate spirituală, extrem de morală, creează o protecție eficientă a psihicului tinerei generații împotriva impactului negativ al civilizației moderne. Dansul sportiv modern are aceleași calități ca tipurile de coregrafie de mai sus, dar principala sa caracteristică este educația de gen, care ajută copilul să treacă cu succes în procesul de socializare. Este demn de remarcat faptul că coregrafia dansului sportiv modern este poziționată activ și se dezvoltă ca sport, ceea ce la rândul său face posibilă dezvoltarea fizică. Coregrafia modernă este „ecartul” care răspunde instantaneu la schimbările din societatea modernă (cultură, politică, tehnologie etc.). Învață oamenii să privească lucrurile familiare dintr-un unghi neobișnuit, ceea ce dă un impuls dezvoltării creative [2, p. 66].

Printre numeroasele forme de educație artistică și fizică a tinerei generații, coregrafia ocupă un loc aparte. Orele de dans nu numai că învață să se înțeleagă și să se realizeze frumosul, ci dezvoltă gândirea, imaginația, fantezia, conferă o dezvoltare plastică armonioasă. Coregrafia are un mare potențial pentru îmbunătățirea estetică completă a copilului, pentru dezvoltarea sa spirituală și fizică armonioasă. Sincretismul artei dansului implică dezvoltarea unui simț al

ritmului, capacitatea de a auzi și de a înțelege muzica, de a-și coordona mișcările cu ea și, în același timp, dezvoltă și antrenează forța musculară a corpului și picioarelor, a brațului plastic, a harului și a expresivității. Ocupațiile cu coregrafia oferă corpului o încărcătură fizică egală cu o combinație de mai multe sporturi. Mișcările utilizate în coregrafie au cu siguranță un efect pozitiv asupra sănătății copiilor. Dansul formează postura corectă, însuflă elementele de bază ale eticii și ale manierelor de comportare în societate.

Coregrafia este abilitatea de a asculta și a reda muzică prin mișcare. În timp ce învățăm unul sau alt dans, este necesar să le reamintim în mod constant copiilor că muzica este sufletul dansului, ele nu pot exista unul fără celălalt. Până la urmă, muzica este baza principală pentru dans. Dar mai semnificativ, copiii percep muzica dacă își pot exprima atitudinea față de aceasta prin spectacol, în primul rând prin mișcări. Copiii schimbă direcția mișcărilor cu modificarea pieselor și frazelor muzicale ale unei opere, schimbă natura acestor mișcări cu o schimbare în dinamică, registru, ritmul muzicii. În consecință, activitatea ritmică muzicală contribuie la soluția complexă a problemelor dezvoltării muzicale a copiilor. Datorită relației strânse dintre senzorii auditivi cu mușchii, muzica este percepută mult mai luminos și mai emoțional. O unitate armonioasă a mișcărilor cu muzica contribuie la dezvoltarea activă a imaginației creative [1, p. 52]. Mișcările muzicale și ritmice sunt cel mai natural și important mod de autoexprimare a personalității artistice a unui copil de la 3 la 7 ani. La această vârstă, se formează psihicul copiilor, se formează vorbirea, se formează idei estetice inițiale despre frumusețea lumii, postura corectă, respirația corectă, capacitatea de a se mișca frumos și expresiv în muzică. Pe baza experienței pedagogice de a lucra cu cei mici, putem spune că procesul cel mai consumat de timp este dezvoltarea memoriei motorii, coordonarea mișcărilor, orientarea în spațiu. Având în vedere acest lucru, exercițiile ritmice muzicale sunt incluse în clase, ceea ce permite să învățați rapid copilul să își amintească corect o secvență de mișcări simple, pentru a naviga cu ușurință în spațiu. Cele mai accesibile pentru copii sunt mișcările naturale, care includ cele așa-numite de bază: mers, alergare, sărituri. Este foarte important să înveți copilul să se miște mai întâi liber, frumos, expresiv, în ritmul muzicii, să efectueze sarcini muzicale și ritmice bazate pe mișcări naturale și abia după aceea să interpreteze mișcări simple de dans și apoi dansuri.

O caracteristică importantă a coregrafiei și ritmului sunt mișcările care reflectă natura muzicii. Tuturor mișcărilor ar trebui să li se atribuie expresivitate și ritm emoțional. Coregrafia nu numai că satisface nevoile copiilor în mișcare, în acțiuni excitante de joc, dar dezvoltă și percepția emoțională a muzicii. Exercițiile muzicale și ritmice îl ajută pe copil să învețe să-și controleze corpul, să coordoneze mișcările, să coordoneze cu mișcările celorlalți copii, să învețe orientarea spațială, să consolideze tipurile de bază ale mișcărilor, să promoveze dezvoltarea elementelor de dans, jocuri și să aprofundeze abilitățile în lucrul cu diverse obiecte [1, p. 55]. În procesul diferitelor forme de percepție muzicală, copiii învață, înțeleg, stăpânesc legile limbajului muzical, învață să înțeleagă și să joace muzică. Toate acestea extind posibilitățile copiilor, fac posibilă îmbunătățirea semnificativă a nivelului de abilități performante și dezvoltarea abilităților muzicale. Prin urmare, aceste lecții sunt foarte importante pentru copii. În cadrul orelor de coregrafie, copiii primesc o doză mare de energie, se bucură de comunicarea cu muzica, precum și de descărcarea emoțională. Dansurile ritmice cu acompaniament, exercițiile, cântecele la instrumente muzicale și muzică strălucitoare, frumoasă, creativă stârnesc un interes deosebit pentru copii. În timpul lecției, copiii dezvoltă abilitatea de a răspunde rapid la situație și la cuvintele unui adult, obțin o încredere în sine. În psihologia și metodele de dezvoltare a

vorbirii copiilor preșcolari, rolul formării auzului și al formării abilităților ritmice este bine cunoscut. Dansurilor li se acordă o atenție specială în procesul de educare fizică a copiilor, deoarece, fiind un mijloc expresiv de instruire, oferă o activitate fizică intensă, dezvoltă abilități de acțiuni comune și activitate creatoare și le oferă, de asemenea, mare plăcere și bucurie.

Mișcările muzicale și ritmice îndeplinesc funcția de relaxare, ajută la realizarea relaxării emoționale, ameliorează supraîncărcarea mentală și oboseala. Ritmul pe care îl dictează muzica creierului elimină tensiunile nervoase. Mișcarea și dansul ajută copilul să se împrietenească cu alți copii, să dea un anumit efect psihoterapeutic, să dezvolte abilități creative. De mare importanță pentru dezvoltarea imaginației și abilităților motorii ale copiilor sunt mișcările de imitație figurativă. Mișcările de imitație au o mare importanță în dezvoltarea și formarea copiilor în diverse tipuri de mișcări de bază în dans. Odată cu imitația mișcării, copilul începe să învețe tehnica mișcărilor și exerciții de dans, jocuri, activități teatrale. Datorită imitației – cel mai accesibil mod de a percepe orice activitate motorie, copiii își fac o idee despre cum mișcarea dansului exprimă lumea interioară a unei persoane, că frumusețea dansului este perfecțiunea mișcării și liniilor corpului uman, lejeritate, forță. Copiii sunt fericiți să însceneze cântece, jocuri, să se transforme în personaje de basm sau personaje reale, demonstrând astfel imaginație, inițiativă, folosind diverse expresii faciale, gesturi caracteristice, acțiuni [1, p. 58]. Eficiența mișcărilor de imitație constă în faptul că, cu ajutorul imaginilor, putem schimba adesea activitatea motorie a diferitelor poziții inițiale cu ajutorul diferitelor tipuri de mișcări: mers, alergare, sărituri etc., ceea ce oferă o activitate fizică bună pentru toate grupurile musculare. Folosind mișcări de imitație, copiii își satisfac nevoile motorii, își dezvăluie abilitățile naturale. Agentul causal al imaginației creative este muzica. Ea dirijează activitatea creatoare a copilului. Senzațiile primite în urma audierii muzicii ajută la exprimarea experiențelor emoționale personale prin mișcări, la crearea imaginilor motorii originale. Prin urmare, ar trebui să abordăm cu atenție selecția unui repertoriu muzical.

O piesă muzicală trebuie să îndeplinească criteriul vârstei, trebuie să aibă o dramaturgie proprie, care să activeze imaginația, să o direcționeze, să încurajeze utilizarea creativă a mișcărilor expresive. Muzica și dansul dezvoltă sfera emoțională a copilului. Dacă subiecții științifici îi dau cunoștințe despre lume, atunci arta dansului evocă un răspuns emoțional asociat fenomenelor lumii obiective transformate în dans. De exemplu, imaginea muzicală a „Primăverii” poate provoca o gamă întreagă de experiențe asociate cu ideea acestei perioade a anului: mirosurile de verdeț, iarbă, frunze, luminozitatea cerului și a soarelui, o premoniție a schimbării pot provoca o dispoziție festivă ridicată asociată zilelor de primăvară, o imagine a naturii native. Aceste emoții pot fi declanșate de muzică, cum ar fi P.I. Ceaikovski, „Anotimpuri”; „Apa de izvor”, S. Rachmaninov; Al. Glazunov, „Primăvara”; S. Prokofiev, baletul Cenușăreasa. Dansul este pus pe această muzică, introduce noi asociații – lupte, trepidare, tandrețe și fragilitate a primilor muguri ce tind spre soare etc. Trecând cu ajutorul artei de pe tărâmul cunoașterii concrete despre primăvară în sfera experiențelor umane, copilul nu pierde nimic din fiabilitatea cunoștințelor sale despre lume, ci ia doar un nou vector sub formă de informații senzoriale construite pe senzație. Sentimentele de încântare, tandrețe, grijă și bunătate experimentate de copii în practica lor de dans vor lăsa o amprentă în sufletul copilului și vor deveni o calitate morală [4, p. 72]. În grupurile de amatori – inclusiv cele pentru copii – crearea unei imagini de dans necesită reflectarea analogilor poetici cu viața, ceea ce poate provoca diverse asociații în conformitate cu materialul muzical. Puterea unei imaginații artistice, în

special una de dans, constă în puterea emoțională care îi face pe interpreți sau percepători să-și evalueze mai bine acțiunile lor și ale celorlalți, nu numai pentru că vor fi înțeleși (ceea ce este bine și ceea ce este rău), ci pentru că vor fi profund experimentați (de exemplu, un sentiment de rușine și stânjenală pentru o faptă rea sau de atitudine greșită, un sentiment de mândrie și bucurie pentru eroism, sensibilitate, resurse). Experiențele copiilor asociate emoțiilor pozitive ar trebui combinate cu cele negative cauzate de latura negativă a vieții, crescând intoleranța față de ele. Batjocura și cenzura pot servi drept conținut al tematicii dansului pentru a evoca sentimente pozitive. Trezește o reacție morală la o anumită lucrare sau fenomen al vieții. La fel cum jocurile copiilor sunt întotdeauna legate de epoca, mediul și trăsăturile vremii, tot așa, lucrările în dans pentru copii ar trebui să reflecte într-o formă figurată atitudinea modernă a unei persoane față de realitate. Sentimentul artistic experimentat îl face pe copil să condamne răul, egoismul, cruzimea, invidia, ignoranța, lenea, îl ajută să iubească bunătatea, care deschide intuitiv calea către adevăr, îl ajută să învețe să iubească natura, simțind subtil simbolismul bogăției sale spirituale și materiale. Imaginile ținutului natal intră adânc în memoria inimii, reînnoiesc furnizarea de forță morală, care apoi ajută să navigheze în viață, să ia, așa cum arată practica, în situații critice decizii care vizează moralul – efect pozitiv [4, p. 74]. Educând publicul copiilor prin imaginile coregrafiei, profesorii dezvăluie la copii o sensibilitate estetică față de frumos și urât, de sublim, comic, tragic, în diversele sale manifestări.

Într-o formă indirectă, în comparație cu arta dramatică, copiii învață să iubească și să urască, să sufere și să se bucure, să simtă frumusețea morală și urâtenia și, în cele din urmă, ghicesc instinctiv esența conținutului moral al dansului tematic. Conținutul imaginii în combinație cu forma condițională provoacă un simț complex al realității (un lanț de reflexe) și devine treptat la fel de natural ca și combinația unui cuvânt și sunet într-o melodie. De aici sunt făcuți pași suplimentari, care contribuie la aprofundarea și extinderea ideilor copiilor despre imaginea dansului și componentele lui: acțiune și expresivitate muzicală, logica mișcării dansului – organicitatea acesteia, combinată cu regulile estetice ale mișcărilor dansului clasic, popular și sportiv. Pe baza ambiguității imaginii dansului, o varietate de calități spirituale ale acestora se dezvoltă la copii, din moment ce sfera experiențelor umane reflectate în artă, precum și conștientizarea acestora, este la fel de fiabilă ca informațiile logice dezvăluite de știință. Frumusețea vieții este dezvăluită copiilor prin arta coregrafică, prin tulburări emoționale. Realitatea ia o nouă formă în arta dansului sub formă de informații senzoriale, construită pe un sentiment de mișcare și are ca scop dezvoltarea potențialului creativ al unei persoane [5, p. 10]. Crearea dansurilor pentru copii cu implicarea elementelor clasice face posibilă dezvoltarea orizontului lor în activitatea de organizare, în special, o atitudine creativă față de teme populare. Clasicii ajută la dezvăluirea trăsăturilor spirituale ale fiecărei națiuni. De exemplu, atunci când interpretați o melodie din România, într-un dans, nu este necesară subtitrarea mișcărilor la aceste cuvinte. Principalul lucru care trebuie subliniat aici este sentimentul unei persoane mai puternice față de cel slab, care necesită ajutor, sprijin, în acest sentiment, baza intonației muzicale a cântecului. Când creăm povești, este important să înțelegem procesul de creștere a copilului, să trecem de la experiența sa trecută la fenomenele prezente. Dramaturgia dansului poate reflecta lupta sentimentelor conflictuale între drept și datorie, conștiință și inconștientă, voință și lipsă de voință, colectivism și individualism, interes pentru natură, dragoste pentru ea și indiferență, lipsa de înțelegere a semnificației sale estetice și morale. În procesul de stăpânire a artei dansului clasic și a muzicii se formează abilități: de a percepe și observa fenomenele coregrafice și

muzicale, de a determina ideea artistică a unei opere coregrafice sau muzicale. În procesul de stăpânire a exercițiului de dans are loc formarea deprinderilor educaționale generale, abilități și stăpânirea modurilor de activitate. În structura activității cognitive, aceasta este observarea propriei dezvoltări fizice și a aptitudinii fizice, capacitatea de a lua decizii creative în procesul vieții.

În activitatea de vorbire, aceasta este posesia terminologiei, capacitatea de a participa la un dialog atunci când înveți abilități motorii sau explicând metodologia pentru efectuarea exercițiilor, capacitatea de a fundamenta pur și simplu calitatea exercițiilor, folosind exemple vizuale. Astfel, moștenind cultura dansului și muzicii omenirii, copilul devine purtătorul și succesorul său, ghid și creator. În procesul de stăpânire a artei dansului și muzicii, se formează abilități organizaționale care sunt asociate cu îndeplinirea independentă a sarcinilor și perfecționarea de sine. Se dezvoltă abilitățile de a colabora într-o echipă de colegi și grupuri de diferite vârste, dar și calități precum perseverența, inițiativa, comunicarea, o poziție de viață activă, gustul artistic și o atitudine de valoare emoțională față de artă. Muzica populară clasică, modernă, folclorică poate fi folosită în repertoriul de dans pentru toate vârstele, iar subiectele ar trebui să includă momente școlare și teme sociale mai largi, pătrunse de un spirit patriotic, civic, liric, eroic.

BIBLIOGRAFIE

1. КОЗЛОВ, В. В., ГРИШОН, А. Е.; ВЕРЕМЕЕНКО, Н. И. *Интегративная танцевально-двигательная терапия*. 3-е изд. Санкт-Петербург: Речь, 2010.
2. НАБОРЩИКОВА, С.В. *Видеть музыку, слышать танец: Стравинский и Баланчин: к проблеме музыкально-хореографического синтеза*.
3. НИКИТИН В. Ю. *Мастерство хореографа в современном танце. Учебное пособие*. М.: ГИТИС, 2011.
4. ПОРТНОВ, Г. Г. *Ну-ка, дети, встаньте в круг!... Танцы народов мира*. Пособие для преподавателей ритмики и хореографии, музыкальных руководителей детских дошкольных учреждений. М.: Композитор – Санкт Петербург, 2008.
5. СМИРНОВА, А. И. *Мастера русской хореографии*. Словарь. М.: Лань, Планета музыки, 2009.

ASPECTE TEORETICE PRIVIND CONȚINUTUL PREGĂTIRII PROFESIONALE A SPECIALISTULUI DE CULTURĂ FIZICĂ

*Lungu Valeriu, profesor de educația fizică, LT „Orizont”, Durllești
Țapu Ion, asistent universitar, UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

CZU: 378.147:796

Abstract

The professional training of students in higher education institutions has been and remains one of the most current issues for future specialist in various fields of activity. The expansion of the research in the field of effectiveness is conditioned by the search for the answer to the question of what the contemporary model of the instructional process should be in order to effectively train, educate and develop students.

Key-words: professional training of culture and sports specialist, active poly education environmental open.

Pregătirea profesională a studenților instituțiilor de învățământ superior a fost și rămâne una din problemele cele mai actuale pentru viitorii specialiști din diferite domenii de activitate. Acest lucru se referă, în mare măsură, și la pregătirea profesională a studenților din instituțiile de învățământ superior de cultură fizică și sport.